

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

AKČNÍ PLÁN INKLUZÍVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA OBDOBÍ 2019 – 2020

Obsah

Úvod	2
A – Implementace inkluzivního vzdělávání v České republice	4
1. Východiska APIV 2019 – 2020	4
2. Vyhodnocení APIV 2016 – 2018	4
3. Navazující proinkluzivní opatření	5
4. Spolupráce na přípravě Akčního plánu.....	6
5. Struktura Akčního plánu na období 2019 – 2020.....	6
6. Harmonogram přípravy, realizace a vyhodnocení Akčního plánu.....	7
7. Financování inkluzivních opatření	7
B – Návrh hlavních prioritních opatření	8
1) Podpora a ověření role školního sociálního pedagoga	8
2) Analýza vzdělávání v MŠ a ZŠ s vysokým zastoupením romských žáků a jejich podpora	9
3) Vzdělávání pedagogických pracovníků.....	10
C – Dílčí strategie	11
Dílčí strategie 1: Informace, data a průběžná komunikace s odbornou veřejností	11
1.1 Informovat veřejnost a pedagogické pracovníky o inkluzivním vzdělávání	12
1.2 Připravovat relevantní data pro rozhodování MŠMT v oblasti inkluzivního vzdělávání	12
1.3 Zajistit datové podklady využitelné pro prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání.....	13
Dílčí strategie 2: Podpora škol a pedagogů	14
2.1 Posilovat kompetence pedagogů škol v postupech individualizace ve vzdělávání.....	14
2.2 Posílit speciálně pedagogické dovednosti v pregraduální přípravě a dalším profesním rozvoji pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání.....	19
2.3 Vytvořit standard kvality školního poradenského pracoviště na úrovni vzdělávací instituce.....	20
2.4 Zajistit služby zdravotní péče ve školách a školských zařízeních.....	21
2.5 Zkvalitnit a sjednotit poskytování poradenských služeb ve školách a ŠPZ.....	22
2.6 Zajistit a systematizovat jazykovou přípravu (čeština jako druhý jazyk).....	22
2.7 Snižovat administrativní zátěž při realizaci inkluzivního vzdělávání do praxe	26
2.8 Snižovat externí diferenciaci na úrovni předškolního, základního a středního vzdělávání.....	26
Přílohy.....	30

Úvod

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy připravilo návrh APIV 2019 – 2020 ve spolupráci s Odbornou platformou inkluzivního vzdělávání (pracovní orgán Individuálního projektu systémového „Podpora inkluzivního vzdělávání v pedagogické praxi“), která vytvořila vstup k APIV. Díky širokému zastoupení nezávislých expertů, představitelů neziskového sektoru a profesních asociací byl připraven návrh APIV 2019 – 2020 odrážející se od aktuálního stavu zavádění inkluzivního vzdělávání v ČR směrem k opatřením pro následující dva roky. Dokument navazuje na APIV 2016 – 2018¹ a přináší vedle základních směrů intervencí i doporučení konkrétních kroků pro implementaci inkluzivního vzdělávání jakožto jedné z priorit státní vzdělávací politiky ČR².

Cílem navazujícího APIV 2019 – 2020 bude na základě dosavadních zkušeností zlepšit podmínky pro realizaci změn a přispívat k širokému přijetí principů inkluze u odborné i široké veřejnosti. Při zpracovávání APIV 2019 – 2020 se vycházelo z přijatých tezí (leden 2018), které obsahovaly cíle a tematické směřování intervencí, strukturu budoucího plánu a průběžné vyhodnocení implementovaného APIV 2016 – 2018, jejichž podrobnějším rozpracováním je tento dokument.

Klíčové výchozí materiály:

- *Vyhodnocení plnění opatření první a druhé etapy APIV 2016 – 2018*³ (MŠMT, listopad 2016, listopad 2017);
- *Analýza implementace inkluzivního vzdělávání I.*⁴ (MŠMT, listopad 2017);
- *Tematická zpráva ČŠI – Inkluzivní vzdělávání ve školním roce 2016/2017*⁵ (ČŠI, říjen 2017);
- *Tematická zpráva ČŠI – Vybrané aspekty implementace společného vzdělávání* (ČŠI, březen 2018).

MŠMT v roce 2017 zpracovalo komplexní Analýzu implementace inkluzivního vzdělávání, která byla vytvořena s cílem analyzovat průběh inkluzivního vzdělávání z hlediska statistického, kvalitativního a ekonomického. Předmětné hodnocení slouží jako jeden z nástrojů posouzení úspěšnosti průběžné implementace APIV 2016 – 2018. V analýze byly zpracovány jednotlivé oblasti, které popisují klady a nedostatky nastaveného systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v oblasti využívání podpůrných opatření, ekonomickou efektivitu a obsah i kvantitu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Na základě vyhodnocení Analýzy implementace inkluzivního vzdělávání MŠMT zpracovalo návrh opatření možných změn v inkluzivním vzdělávání v těchto oblastech:

Návrhy opatření:

1. snížení administrativní náročnosti – na základě analýzy zjednodušit administraci podpůrných opatření;
2. zefektivnění využití finančních prostředků na podpůrná opatření – na základě provedených vyhodnocení;
3. implementace rozumných principů a řízení inkluzivního vzdělávání;

¹ *Akční plán inkluzivního vzdělávání na období let 2016–2018* [online]. 29. 7. 2015, [cit. 21. 5. 2018]. Dostupné z http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/apiv_2016_2018.pdf

² Současně je funkční dokument podmínkou naplnění předběžných podmínek pro OP VVV. Předběžné (ex-ante) podmínky vycházejí z obecného nařízení k ESIF, přílohy XI, nařízení k jednotlivým EIS fondům a z metodického dokumentu EC Guidance on Ex Ante Conditionality (pro EFRR, ESIF, FS a ENRF). Ex-ante podmínky 10.1 a 10.3 jsou zakotveny v Dohodě o partnerství, schválené Usnesením vlády ČR 242/2014. Předchozí Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018 byl jako dokument naplňující předběžné podmínky 10.1 a 10.3 schválen MŠMT a následně vzat na vědomí vládou ČR dne 29. 7. 2015.

³ Interní materiály schvalované poradou vedení MŠMT.

⁴ *Analýza prvního roku implementace inkluzivního vzdělávání I* [online]. 25. 10. 2017, [cit. 21. 5. 2018]. Dostupné z <http://www.msmt.cz/file/44371?lang=1>

⁵ *Tematická zpráva ČŠI – Společné vzdělávání ve školním roce 2016/2017* [online]. 17. 10. 2017, [cit. 21. 5. 2018]. Dostupné z <http://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Tematicka-zprava-Spolecne-vzdelavani-ve-skolnim-ro>

4. využití průběžných šetření ČŠI;
5. sdílení asistenta pedagoga s cílem jeho profesionálního rozvoje a zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Obdobně jako APIV 2016 – 2018 je předkládaný dokument pojat jako krátkodobý plán, který vedle souboru plánovaných projektů obsahuje také základní strategické směry a cíle, jichž má být v následujícím období dosaženo.

Realizace aktivit bude reagovat i na regionální disparity – přístup k oblastem (kapacity škol, výsledky vzdělávání, personální zajištění).

Z hlediska hierarchie strategických materiálů⁶ lze APIV 2019 – 2020 řadit mezi dokumenty národní úrovně tvořené jednotlivými resorty, v tomto případě pod záštitou MŠMT. Z tohoto pohledu má APIV 2019 – 2020 vedle dopadu na veřejný rozpočet také potenciál celospolečenského dopadu, neboť jeho cílová skupina je široká a zahrnuje jak pedagogickou, tak i laickou nepedagogickou veřejnost. Dle úrovně obsahu se jedná o strategii dílčí, která navazuje na předchozí dokument připravený pro léta 2016 – 2018, ale především rozpracovává zastřešující *Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020* a související *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020*⁷.

---

⁶Při zpracování APIV bylo využito Metodiky přípravy veřejných strategií (Ministerstvo financí, 2013).

⁷*Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020* [online]. 15. 4. 2015, [cit. 21. 5. 2018]. Dostupné z http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie/dz-rgs-2015-2020.pdf

A – Implementace inkluzivního vzdělávání v České republice

1. Východiska APIV 2019 – 2020

Základními východisky pro přípravu předkládaného plánu byl jednak předchozí *APIV 2016 – 2018*, dále vyhodnocení zjištění z analýzy o implementaci inkluzivního vzdělávání a zjištění ČŠI a také zprávy o jeho plnění a datové přehledy o implementaci inkluzivního vzdělávání především v období od účinnosti souboru legislativních norem v rámci tzv. inkluzivní novely.

V červenci 2015 byl schválen APIV 2016 – 2018 jako jeden z implementačních dokumentů *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020*, zacílený konkrétně na nově vyhlášenou prioritu státní vzdělávací politiky. APIV pro první sledované období vycházel z priorit stanovených v této Strategii a dále z opatření podrobněji definovaných v *Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020*. Jeho cílem bylo nastavit podmínky pro vzdělávání všech žáků tak, aby došlo k zabezpečení adekvátních podpůrných opatření nezbytných pro zajištění vzdělávacích potřeb každého žáka. Úkolem plánu byla implementace konkrétních opatření na podporu rovných příležitostí a spravedlivého přístupu ke kvalitnímu vzdělávání včetně opatření, která slouží jako prevence proti předčasným odchodům ze vzdělávání u ohrožených cílových skupin.

Stejně směřování a východiska uvedených zastřešujících materiálů plynule přebírá i navazující plán na období 2019 – 2020.

2. Vyhodnocení APIV 2016 – 2018

APIV 2016 – 2018 zahrnoval celkem tři části. Část A reflektovala prioritní úkoly MŠMT v roce 2015 vůči Evropské komisi. Tato část obsahovala základní legislativní, metodická a další opatření, která tvořila předpoklad realizace cílů plánu. Část B obsahovala pět strategických cest, které vedly k naplnění představy společného a kvalitního vzdělávacího systému a tvořily vzájemně propojený systém:

1. Čím dříve, tím lépe.
2. Inkluze je přínosem pro všechny.
3. Vysoce kvalifikovaní odborníci.
4. Podpůrné systémy a mechanismy financování.
5. Spolehlivá data.

Část C zahrnovala opatření a aktivity vedoucí k lepšímu přístupu k zaměstnání a k celoživotnímu učení u cílové skupiny absolventů škol ohrožených na trhu práce. Na každé strategické cestě byly vyznačeny milníky – indikátory, jejichž naplnění mělo pomoci určovat plnění plánu.

Jednotlivá opatření APIV 2016 – 2018 byla dle plánu pravidelně vyhodnocována.

Realizace APIV 2016 – 2018 je celkově rozdělena do tří ročních etap, které sledují školní rok. Aktuální informace o implementaci APIV 2016 – 2018 reflektují primárně druhou etapu probíhající od 1. září 2016 do 31. srpna 2017. Dané závěry se opírají o výsledky na národní úrovni dosažené díky práci MŠMT v jeho kmenové činnosti i jako Řídicího orgánu OP VVV, NÚV, NIDV, CERMAT a ČŠI.

Část A APIV 2016 – 2018 stanovující prioritní úkoly MŠMT v roce 2015 vůči Evropské komisi lze vyhodnotit jako zcela splněnou, přičemž se podařilo realizovat všechny tři prioritní úkoly.

Část B APIV 2016 – 2018 obsahující pět strategických cest a komplexní strukturu cílů a opatření je plněna průběžně. Obecně lze zhodnotit, že základní legislativní a metodická opatření spojená s dílčími strategickými cestami APIV 2016 – 2018 byla z převážné části splněna. Průběžně jsou předmětná opatření uváděna do praxe, a to prostřednictvím projektů na národní, regionální i místní úrovni za podpory OP VVV. Zde je rovněž předpokládáno pokračování v rámci APIV 2019 – 2020. Komplexní

výsledky a dopady předmětných projektů budou moci být vyhodnoceny v rámci evaluace OP VVV až po jejich ukončení.

Část C APIV 2016 – 2018 zahrnující opatření a aktivity, které vedou k lepšímu přístupu k zaměstnání a k celoživotnímu učení u cílové skupiny absolventů škol ohrožených na trhu práce, jsou s ohledem na svůj charakter plněny průběžně, přičemž část z těchto opatření je součástí dlouhodobých úkolů MŠMT a jemu podřízených organizací, kde plnění přesahuje rámec účinnosti samotného APIV 2016 – 2018.

3. Navazující proinkluzivní opatření

MŠMT vynaložilo na podpůrná opatření v roce 2016 celkem 58 734 347 Kč. V roce 2017 byla školami či školskými zařízeními všech zřizovatelů poskytována podpůrná opatření v celkové výši 2 312 462 588 Kč (k 31. říjnu 2017). Celkem bylo ve školním roce 2016/2017 vykázáno cca 104 tis. podpůrných opatření.

MŠMT na podporu inkluzivního vzdělávání realizuje tři tzv. „individuální projekty systémové“:

1. Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních zaměřených na podporu inkluze (KIPR – Kvalita – Inkluze – Poradenství – Rozvoj):

- cílem projektu je posílení kvality, provázanosti, srovnatelnosti a efektivity poradenských služeb a podpůrných opatření v celé síti poskytovatelů, zvýšení úrovně poradenské a intervenční péče, posílení spolupráce škol a školských poradenských zařízení v zájmu kvality vzdělávání a služeb pro žáka, podpora kvality vzdělávání a poradenských služeb pro žáky ohrožené nerovným přístupem, životními podmínkami, rozšíření metod práce a forem práce se žáky z odlišného kulturního prostředí, aplikace nových dynamických přístupů;

- realizátorem je NÚV s rozpočtem cca 150 mil Kč (více než 5,8 mil. eur). KIPR je realizován v období od května 2016 do dubna 2019.

2. Inkluzivní vzdělávání a podpora škol krok za krokem (APIV A):

- cílem projektu APIV A je podpořit zavádění a realizaci inkluzivního vzdělávání a zajistit efektivní implementaci určených úkolů Akčního plánu inkluzivního vzdělávání na systémové úrovni v oblasti průběžného sledování dopadů úprav Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání na školní vzdělávací programy, školního vzdělávání po zařazení žáků s podpůrnými opatřeními a dále v oblasti posílení profesních pedagogických kompetencí potřebných k realizaci inkluzivního vzdělávání, a to ve všech oblastech jejich pedagogické činnosti;

- realizátorem je NÚV s rozpočtem cca 157 mil Kč (více než 6,1 mil. eur). APIV A je realizován od května 2017.

3. Podpora inkluzivního vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B):

- cílem projektu je především vzdělávání vedení škol, prohlubování a zvyšování odborných kompetencí dalších pedagogických pracovníků, a to nejen v oblasti inkluzivního vzdělávání, ale i v oblasti oborově předmětové, didaktické, obecně pedagogické, diagnostické a dalších. Projekt zpřístupní školám komplexní nabídku vzdělávání, poradenských a konzultačních služeb, mentorského vedení, koučinku a výměnu zkušeností prostřednictvím stáží;

- realizátorem je NIDV s rozpočtem cca 184 mil Kč (cca 7,2 mil. eur). APIV B je realizován od dubna 2017.

Další inkluzivní opatření legislativního charakteru:

MŠMT v roce 2018 připravuje novelizaci vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Cílem je mj. snížení administrativní zátěže, profesionalizace

asistenta pedagoga a zvyšování kvality vzdělávání poskytovaného dětem/žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s efektivním a účelným čerpáním finančních prostředků státního rozpočtu.

4. Spolupráce na přípravě Akčního plánu

V září 2017 byla ustanovena Odborná platforma inkluzivního vzdělávání, která je složena z odborníků z praxe, zástupců neziskového sektoru, profesních asociací pedagogů, MŠMT, vysokých škol, krajů a dalších expertů. Odborná platforma je složena ze 17 členů. Pro přípravu návrhu jednotlivých cest a aktivit byly stanoveny malé pracovní skupiny složené vždy z odborníků na dané téma a z členů z odborné platformy. Úkolem odborné platformy bylo zhodnotit APIV 2016 – 2018 a na základě vyhodnocení navrhnout APIV na období 2019 – 2020.

Seznam členů Odborné platformy inkluzivního vzdělávání:

Bc. Monika Čermáková	(Asociace krajů České republiky)
PhDr. Lenka Felcmanová, Ph.D.	(Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání)
Mgr. Marcela Gerdová	(ČŠI)
Helena Pravdová	(Liga lidských práv)
Mgr. Jana Hanáková	(ZŠ a MŠ Chodov, Praha 4)
Ferdinand Hrdlička	(MŠMT, Sekce IV)
doc. Mgr. Jiří Langer, Ph.D.	(Univerzita Palackého v Olomouci, PedF)
Mgr. Tomáš Machalík, Ph.D.	(NIDV)
PaedDr. Josef Rydlo	(NIDV)
doc. RNDr. Jana Straková, Ph.D.	(Univerzita Karlova, PedF)
Mgr. Bc. Hana Stýblová	(Asociace ředitelů základních škol ČR)
Ing. Mgr. Andrea Šimáková	(MŠMT, Sekce V)
PhDr. Kristýna Titěrová	(Meta, o.p.s.)
PhDr. PaedDr. Eliška Zapletalová	(Asociace předškolní výchovy)
PhDr. Jana Zapletalová	(NÚV)
Mgr. Ivana Blažková	(MŠMT, Sekce II)
Mgr. Anna Brychtová	(MŠMT, Sekce II)

5. Struktura Akčního plánu na období 2019 – 2020

Pro snazší orientaci byl text rozdělen na tři základní části. Část A slouží jako sumarizující vstup do samotného plánu aktivit uvedených v částech B a C.

V části B jsou stanoveny tři úkoly, které jsou ze strany MŠMT chápány jako prioritní, potřeba jejich naplnění vychází z nastavování rovných podmínek pro vzdělávání.

V části C lze nalézt dvě samostatně stojící, ale vzájemně provázané části zaměřující se na intervence ve třech aktuálně nejvíce exponovaných oblastech implementace inkluzivního vzdělávání do praxe.

Tyto strategie reflektují východiska uvedená v první kapitole:

Dílčí strategie 1: Informace, data a otevřená komunikace

Dílčí strategie 2: Škola, pedagog a každý žák

6. Harmonogram přípravy, realizace a vyhodnocení Akčního plánu

01 - 06/2018	Práce na návrhu materiálu Odbornou platformou
07 - 08/2018	Konzultace materiálu na půdě MŠMT
10/2018	Předložení Evropské komisi
11-12/2018	Zpracovávání připomínek
12/2018	Schválení poradou vedení MŠMT
2019 - 2020	Realizace plánu (v návaznosti na APIV 2016 - 2018)
2019, 2020	Vyhodnocení plnění plánu, návrh dalších kroků

Tab. 1 Harmonogram přípravy, realizace a vyhodnocení APIV 2019 - 2020

Z hlediska evaluace bude realizace plánu rozdělena do dvou etap.

První etapa: 1. ledna 2019 až 31. prosince 2019

Druhá etapa: 1. ledna 2020 až 31. prosince 2020

První průběžné vyhodnocení plnění cílů proběhne po prvním roce realizace (prosinec 2019 – leden 2020), celkové vyhodnocení pak před ukončením sledovaného období (listopad – prosinec 2020).

Na konci první etapy bude zpracována zpráva o průběžném vyhodnocení plnění a v případě potřeby budou navrženy jeho aktualizace.

V roce 2020 bude zpracována zpráva o vyhodnocení plnění celého Akčního plánu inkluzivního vzdělávání obsahující návrhy dalšího postupu.

7. Financování inkluzivních opatření

MŠMT financuje inkluzivní vzdělávání především prostřednictvím podpůrných opatření.

Další zdroje financování:

1. Přímo řízené organizace MŠMT (NÚV, NIDV, ČŠI) se věnují inkluzivnímu vzdělávání, a to nejen v rámci individuálních projektů národních, které realizují na podporu inkluzivního vzdělávání, ale také prostřednictvím vlastního plánu hlavních úkolů.
2. MŠMT podporuje inkluzivní vzdělávání také výzvami a rozvojovými programy - Příloha č. 1., které jsou nedílnou součástí financování.
3. Prostřednictvím evropských investičních a strukturálních fondů:
  - přehled systémových projektů na podporu inkluzivního vzdělávání - Příloha č. 2;
  - přehled plánu výzev - Příloha č. 3.

Rozpočty projektů ESIF v akci KLIMA (inkluzivní vzdělávání a rovný přístup je součástí tzv. akce KLIMA, která je soustavou aktivit jdoucích napříč všemi specifickými cíli prioritní osy 3 OP VVV), případně u vybraných aktivit uvádějí nulový nárok na vlastní rozpočet.

B – Návrh hlavních prioritních opatření

1) Podpora a ověření role školního sociálního pedagoga

Z hlediska vazby na návazné poradenské či asistenční služby by fungování školního poradenského pracoviště pomohlo i začlenění sociálního pedagoga mezi pedagogické pracovníky a do struktury školních poradenských pracovišť. V návaznosti na ověření pozice sociálního pedagoga bude iniciována změna zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, jež by tuto pozici zavedla.

Zdůvodněním nutnosti zavedení pozice sociálního pedagoga do zákona o pedagogických pracovnících je pomoc zlepšit primární i sekundární preventivní působení na děti, žáky nebo studenty. Jedním z mnoha přínosů sociálního pedagoga by mohlo být zlepšení spolupráce s rodinou, orgány sociálně-právní ochrany, vytváření propojení mezi školou a jinými subjekty, např. obcemi, policií, státními zástupci a zdravotnickými zařízeními. Součástí práce je poskytování mediace mezi školou, rodiči a uvedenými institucemi a pomoc s právními a sociálními otázkami.

V současné době je personální podpora sociálního pedagoga ve školách a školských zařízeních umožněna z výzvy č. 02_18_063 Šablony II (výzva pro méně rozvinuté regiony) a výzvy č. 02_18_064 Šablony II (výzva pro hl. m. Praha) operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Datum ukončení příjmu žádostí o podporu je 28. června 2019, nejzazší termín pro ukončení realizace je stanoven na 31. srpna 2021. Nejedná se tudíž o podporu systémovou, ale pouze dočasnou.

Přehled o počtu škol čerpajících finanční prostředky ze šablon na pozici sociální pedagog. Jedná se pouze o počet škol bez ohledu na výši úvazku, který mají zřízený (tabulka uvádí počty škol čerpajících finanční prostředky i z předchozích výzev; data k 30. 7. 2018, zdroj sekce IV MŠMT):

Specifikace šablony	Počet škol
Sociální pedagog – personální podpora MŠ (Šablony MŠ/ZŠ I)	22
Sociální pedagog – personální podpora ZŠ (Šablony MŠ/ZŠ I)	64
Sociální pedagog – personální podpora SŠ (Šablony SŠ/VOŠ)	21
Sociální pedagog – personální podpora MŠ (Šablony MŠ/ZŠ II)	5
Sociální pedagog – personální podpora ZŠ (Šablony MŠ/ZŠ II)	17
Celkem škol	129

Plán aktivit:

- Zhodnocení efektivity působení sociálních pedagogů včetně šablon a regionálních disparit.
- Otevření odborné diskuze nad začleněním sociálního pedagoga mezi zákonem rozpoznané pedagogické pracovníky (změna zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů).
- K zavedení této kategorie pedagogických pracovníků bude přistoupeno po zhodnocení všech podstatných okolností, tedy kromě nastavení odborné kvalifikace pro činnost sociálního pedagoga, současně budou popsány jeho standardní činnosti v prováděcích předpisech ke školskému zákonu.
- Budou doplněny předpisy pracovněprávní, pokud jde o odměňování (pro tuto úpravu je např. podstatné také nastavení úrovně požadované odborné přípravy).
- Vymezení obsahu činnosti sociálního pedagoga ve vztahu k činnosti škol a školských zařízení (definované rámcem výchovy a vzdělávání podle školského zákona) a k již existujícím

specialistům školních poradenských pracovišť (školní metodici prevence, speciální pedagogové atd.).

- Po ověření pozice sociálního pedagoga bude tato činnost finančně normována tak, aby mohlo dojít k vyčíslení finančních dopadů na státní rozpočet, neboť na výdaje na odměňování pracovníků v regionálním školství se poskytují finanční prostředky ze státního rozpočtu (úprava příslušných ustanovení školského zákona).
- Podpora sociálního pedagoga v základních školách s vyšším zastoupením romských žáků (v ČR cca 119 ZŠ), s vyšším podílem žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků žijících v odlišných životních podmínkách.

Přehled možné varianty financování sociálního pedagoga:

12. platová třída, platový stupeň 2 (praxe do 6 let) – 26 570 Kč

1 úvazek = 12 měsíců x 26 570 = 318 840 Kč

Podíl romských žáků	Počet škol	1 úvazek sociálního pedagoga na školu (v Kč)
34 % a více	136	43 362 240
z toho:		
50 % a více	77	24 550 680
75 % a více	30	9 565 200
90 % a více	12	3 826 080

Vysvětlení: tabulka uvádí hrubou mzdu.

Gesce: MŠMT

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020, opatření nad rámec dvouletého období

2) Analýza vzdělávání v MŠ a ZŠ s vysokým zastoupením romských žáků a jejich podpora

Na základě pravidelného zjišťování kvalifikovaných odhadů počtu romských žáků v základních školách má MŠMT přehled o počtu těchto škol v jednotlivých krajích.

Plán aktivit:

- Realizovat ve spolupráci s Technologickou agenturou České republiky výzkumné šetření zaměřené na překážky zapojení dětí v sociálně vyloučených lokalitách do povinného předškolního vzdělávání a vytvořit na jeho základě soubor cílených doporučení pro vzdělávací politiku.
- Iniciovat zpracování tematické zprávy ČŠI ve školách, kde je zastoupení romských žáků 50% a více.
- Využití tematických výstupů⁸ zpracovávaných ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020, kdy se ČŠI bude zaměřovat např. na školy nacházející se v problematických lokalitách, které i přesto dokáží žáky přivést k dobrým vzdělávacím výsledkům.

⁸ V průběhu roku 2018/19 bude úkolem najít školy, kterým se daří eliminovat znevýhodňující faktory a dosahovat dobrých výsledků, a připravit nástroje, metodiku a organizaci postupu pro následující rok, tedy v samotném roce 2018/2019 ještě žádné tematické výstupy vznikají nebudou. Teprve v roce 2019/20 bude úkolem identifikovat ta opatření (v organizaci vzdělávání, formách a vzdělávacích metodách, ve využívání podpůrných opatření apod.), která působí jako faktory ovlivňující příznivě průběh a výsledky vzdělávacího procesu apod.

Tematická zpráva by měla hodnotit tyto oblasti: příčiny vzniku koncentrace romských žáků a homogenizace školy a důsledky sociálně prostorové segregace, kvalitu vzdělávání, školní vzdělávací programy, složení žáků ve třídě, výsledky vzdělávání žáků, přechody žáků na střední školy, předčasné odchody ze vzdělávání a jejich prevenci, využití asistentů pedagoga, spolupráci s externími subjekty, další vzdělávání pedagogických pracovníků za poslední 3 roky, podpůrná opatření, složení žáků podle druhu postižení, využití dotačních a rozvojových programů, využití podpory z OP VVV.

Na základě zjištěných informací MŠMT připraví opatření ve spolupráci se zřizovateli škol (podpora těchto škol v kvalitním vzdělávání žáků, vyvození správných závěrů ze zjištění).

Předpokládané finanční náklady: plán hlavních úkolů ČŠI (rozpočet)

Gesce: MŠMT, ČŠI

Financování: státní rozpočet

Termín: 2019 – 2020

Výzkumné šetření zaměřené na překážky zapojení dětí v sociálně vyloučených lokalitách do povinného předškolního vzdělávání a následná tvorba souboru cílených doporučení pro vzdělávací politiku budou realizovány vítězným uchazečem vzešlým z výběrového řízení realizovaného Technologickou agenturou ČR se zapojením MŠMT jako tvůrce zadání.

Předpokládané finanční náklady: úkol TA ČR (rozpočet)

Gesce: MŠMT, TA ČR

Financování: státní rozpočet

Termín: 2019 – 2020 (a dále nad rámec APIV 2019 – 2020)

3) Vzdělávání pedagogických pracovníků

Podporou pro každého žáka je nezbytná podpora individualizace vzdělávání, proto je nutné:

- zintenzivnit profesní rozvoj prostřednictvím podpory mentoringu, vzájemnou výměnou zkušeností a nabídkou kvalitního dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- sjednocovat pregraduální přípravu a další profesní rozvoj pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání a s ním související zavedení kompetenčních profilů;
- zprostředkovat příklady dobré praxe;
- průběžně vzdělávat v aktualizaci školské legislativy.

Tento úkol je detailněji popsán v bodě 2, jsou zde konkrétně stanoveny úkoly.

Předpokládané finanční náklady: APIV B – KA02 – Vzdělávání: Cílovým skupinám pedagogických pracovníků budou nabídnuty vzdělávací programy vytvořené a pilotně ověřené realizátorem tématu A, Národním ústavem pro vzdělávání. Jejich absolvováním dojde u účastníků k prohloubení odborné kvalifikace.

Gesce: MŠMT, NIDV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

C – Dílčí strategie

Dílčí strategie 1: Informace, data a průběžná komunikace s odbornou veřejností

Veřejnost a inkluzivní vzdělávání

MŠMT má zřízený poradní sbor, který se skládá z odborné veřejnosti, ze zástupců neziskového sektoru a ze zástupců jiných resortů. Cílem tohoto poradního sboru je vedení diskuze nad otázkami inkluzivního vzdělávání. MŠMT průběžně a transparentně informuje zástupce o navrhovaných změnách inkluzivního vzdělávání.

Při sledování stavu informovanosti odborné veřejnosti, zejména pedagogů a vedení škol, je vhodné brát v úvahu dva faktory: a) skutečnou informovanost o tom, co inkluzivní vzdělávání představuje, jaké má dopady, jaká jsou rizika, jak probíhá proces transformace, jak je zajištěn atp., b) postoj k tématu inkluzivního vzdělávání. Je nutné vycházet nejen z reálných situací, příkladů dobré praxe, návodů a rad, které odpovídají skutečnosti, ale také ověřitelných a celistvých dat zobrazujících zavádění inkluzivního vzdělávání do vzdělávací soustavy.

Data v oblasti inkluzivního vzdělávání

MŠMT má zřízený odbor školské statistiky, analýz a informační strategie, který administruje veškerá sledovaná data, průběžně je vyhodnocuje a zkoumá. Data jsou dále sbírána dalšími subjekty (MŠMT, ČŠI, projekty, zřizovateli aj.), inkluzivního vzdělávání.

Pro vytěžení výhody plurality zdrojů by tedy bylo vhodné:

- propojovat a rámovat informace a data mezi různými poskytovateli dat (snížení administrativní zátěže);
- poskytnout technické a organizační podmínky k propojování dat z různých zdrojů (snížení administrativní zátěže);
- průběžně revidovat jednotný metodický rámec;
- i nadále sledovat srovnávání kontinuální časové řady (bude provádět MŠMT);
- datově argumentovat vůči odborné veřejnosti a zprůhlednit tak budoucí opatření i poskytovanou podporu.

Další data v oblasti inkluzivního vzdělávání poskytne výzkum v mateřských školách, regionální disparity (vyloučené lokality) a program na podporu strukturálních reforem Evropské komise, jehož využití bylo v době přípravy tohoto plánu v jednání. Klíčovým přínosem šetření v rámci programu na podporu strukturálních reforem Evropské komise by měl být společný koordinovaný postup resortů MŠMT a MPSV a Agentury pro sociální začleňování směřující k řešení problematik a překážek dalšího a širšího zapojení dětí ze sociálně vyloučených lokalit do vzdělávání.

Vedlejším efektem takového postupu by bylo celkové zvýšení kvality a cílení obsahu analýz i sběru dat, smysluplné a přehledné převedení dat do případných opatření nebo cílené podpory a lepší komunikace o daném tématu.

Informace o inkluzivním vzdělávání by měly být strukturovány v podobě vhodné pro veřejnost a v širší a detailnější podobě sdíleny s odbornou veřejností. V delším horizontu bude možnost propojení informací o inkluzivním vzdělávání v návaznosti na RIS⁹ sdílet v online prostředí, filtrovat na agregované cílové skupiny, analyzovat je nejen za ČR, ale i za územní celky nebo jednotlivé školy.

---

⁹ O připravovaném Resortním informačním systému (RIS) MŠMT více viz: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/projekt-ris-msmt>.

1.1 Informovat veřejnost a pedagogické pracovníky o inkluzivním vzdělávání

1.1.1 Informovat veřejnost o inkluzivním vzdělávání (inkluzi)

Vedení jednotné komunikace na národní úrovni předpokládá zapojení již dostupných kanálů a stávajících zdrojů. Její příprava předpokládá základní vyjasnění pojmů (např. inkluze/inkluzivní vzdělávání/integrace a zavedení podpůrných opatření), předmětu a směrů (představení inkluzivního vzdělávání v ČR jako podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo jako individualizovaný přístup zaměřený na všechny žáky). Důležité je průběžně pracovat s dostupnými daty v oblasti inkluzivního vzdělávání a napříč státními institucemi a jinými subjekty veřejné správy je jednotně a srozumitelně interpretovat veřejnosti. Využití aktivit IPs APIV B zaměřených na komunikaci s veřejností, případně dalších projektů.

Plán aktivit:

- Vedení komunikace (dlouhodobě a průběžně) určené laické veřejnosti za využití předem definovaných témat opřených o dostupné analýzy.
- Vedení úzké komunikace zaměřené specificky na a) management škol, b) učitele a další pedagogické pracovníky ve škole, c) školská poradenská zařízení, d) budoucí pedagogy a fakulty vzdělávající pedagogy, e) zřizovatele škol a školských zařízení.

APIV B – KA03 – Veřejnost: Za účelem zvýšení podpory společnému vzdělávání mezi odbornou a širokou veřejností bude připravena a realizována osvětová a informační kampaň. Hlavní těžiště bude spočívat v tzv. motivačních seminářích, které budou organizovány ve všech krajích ČR. Bude vytvořena elektronická interaktivní databáze strukturovaná dle tematických celků, která bude volně ke stažení do PC a mobilních platforem.

Předpokládané finanční zajištění: IPs APIV B

Gesce: MŠMT

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

1.2 Připravovat relevantní data pro rozhodování MŠMT v oblasti inkluzivního vzdělávání

1.2.1 Stabilizovat systém ukazatelů pro srovnatelnost dat v čase, strukturovat roční zprávu v oblasti implementace inkluzivního vzdělávání a nastavit procesní podmínky pro práci s daty směrem k jejich vytěžování a zpětnému přenosu doporučení do školní praxe

Cílem je zkvalitnit, stabilizovat, strukturovat a veřejně komunikovat systém ukazatelů inkluzivního vzdělávání. Předpokládá se vznik pravidelně pracující skupiny, která bude neformálním poradním orgánem výsledků datových zdrojů, doporučení, bude zajišťovat prevenci duplicit v šetřeních a v důsledku toho pak i snížení administrativní zátěže škol. Data by měla být kvalitní, celistvá a sbíraná v časově srovnatelných řadách. Při zpracování budou využita mezinárodní data pro porovnání systémů ze zahraničí. Dle parametrů šetření je vhodné zjišťovat i zařazovat jako cílovou skupinu rodiče žáků.

Plán aktivit:

- Definice cílů a nové struktury každoroční zprávy MŠMT o implementaci inkluzivního vzdělávání za roky 2019 a 2020 se stabilně zastoupenými a uživatelsky přívětivými časovými řadami údajů.
- Zajištění pravidelně se opakující časové řady údajů, operativně sebraných údajů a konkrétních doporučení týkajících se inkluzivního vzdělávání ve školách v rámci komplexní i tematické inspekční činnosti ČŠI, ale také v rámci činnosti dalších dodavatelů dat (NÚV, NIDV, CZVV, CERMAT, OP VVV atd.) spojených s implementací inkluzivního vzdělávání a jejich

zhodnocení v každoroční zprávě.

- Zajištění vyhodnocení posunu kvality českého školství formou pravidelně se opakujících mezinárodních šetření PISA 2018, TALIS 2018, TIMSS 2019 a navázání přesahů týkajících se inkluzivního vzdělávání na každoroční zprávu o implementaci inkluzivního vzdělávání.
- Zajištění plánování sběru dat v souvislosti s RIS¹⁰ v oblasti inkluzivního vzdělávání (nedublování) prostřednictvím seznamu stálých i operativně sbíraných ukazatelů pro oblast inkluzivního vzdělávání a návrhu struktury a funkcí budoucí databáze pro sledování, plánování a monitoring ukazatelů v oblasti inkluzivního vzdělávání.
- Zajištění infrastruktury pro sdílení metodik, datových zdrojů a výzkumných výstupů pro vyhodnocování oblasti inkluzivního vzdělávání, tj. technické zázemí pro evidenci, sdílení metodik, dat pro vyhodnocování dat v oblasti inkluzivního vzdělávání apod.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 5.1 Česká školní inspekce, 5.2 Evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí; 5.3 Monitorovací indikátory OP VVV, 5.4 Monitoring Strategie romské integrace 2020, 5.5 Evaluace dopadů a kvality podpořených projektů OP VVV.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT, PHÚ ČŠI

Gesce: MŠMT, ČŠI, NÚV, NIDV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020, 2021 přesah nad rámec tohoto období

1.3 Zajistit datové podklady využitelné pro prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání

1.3.1 Datově podpořit mapování předčasných odchodů ze vzdělávání

Cílem je poskytnout data pro rozvoj účinné prevence předčasných odchodů ze vzdělávání, tj. popis rizikových skupin žáků při průchodu vzdělávací soustavou, která by měla být podkladem pro poskytnutí cílené podpory nebo pro další výzkum (např. příčin a důsledků).

Plán aktivit:

- Vedení diskuze o resortním identifikátoru jednotlivého žáka pro sběr dat ke sledování postupu vzdělávacím systémem a údaj o způsobu ukončení vzdělávání. Sledování dokončení vzdělávání žáků při průchodu vzdělávací soustavou s možností filtrovat agregovaná data pro jednotlivé skupiny žáků se SVP a kontinuální reporting.
- Zahájení prací na vytvoření systému a vytvoření podmínek pro kontinuální používání a sdílení prostorových map k zobrazení vývoje heterogenity/homogenity územních celků (krajů, ORP).
- Po zavedení diagnostiky jazykové kompetence zajistit kontrolu podpory systémem výkaznictví a kontinuálního reportingu dat o počtu žáků s jazykovou bariérou¹¹ podle § 16 a 20 školského zákona, počtu hodin poskytnuté podpory (§ 16) nebo případně dalších

¹⁰ Připravovaný resortní informační systém (RIS) MŠMT, více viz: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/projekt-ris-msmt>

¹¹ Termín „žáci s jazykovou bariérou“ byl zvolen pro pokrytí různých důvodů a kategorií nedostatečné znalosti češtiny jako vyučovacího jazyka.

Jedná se tedy nejen o děti/žáky – cizince (DŽČ), odlišný mateřský jazyk (OMJ), češtinu jako druhý jazyk (ČDJ), ale i o případy žáků s češtinou jako mateřským jazykem, kteří z nejrůznějších důvodů nemají dostatečnou znalost češtiny potřebnou pro vzdělávání v tomto jazyce. Jazyková bariéra se týká samozřejmě také žáků neslyšících, hluchoslepých, se zrakovým a sluchovým postižením aj. V zajištění a systematizaci jazykové přípravy lze již dnes čerpat zkušenosti Národního institutu pro další vzdělávání, který od roku 2014 nabízí Portál podpory pedagogických pracovníků vzdělávajících děti/žáky – cizince, který kromě školicích akcí poskytuje i přímou metodickou, informační a organizační pomoc školám. Dále se lze opírat o materiály vytvořené neziskovými organizacemi podporujícími tuto skupinu žáků a jejich rodiny a v neposlední řadě také o aktivity Národního ústavu pro vzdělávání, který mj. realizuje IP Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem (APIV A).

relevantních ukazatelů. V návaznosti na bod 1 plánu aktivit zařadit žáky s jazykovou bariérou i do sledování průběhu/přechodu ze škol a dokončení vzdělávání.

- Při monitoringu dat pracovat i s ostatními ukazateli (sociálními, ekonomickými, společenskými aj.), které mohou poukázat na příčiny regionálních disparit ve vzdělávacím systému ČR.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 1.6 Včasné plánování a podpora žáků se SVP při přechodu mezi stupni vzdělání; 5.2 Evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí; 5.5 Evaluace dopadů a kvality podpořených projektů OP VVV.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT

Gesce: MŠMT

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF (spolufinancování)

Termín: 2019 – 2020, 2021 přesah nad rámec tohoto období

Dílčí strategie 2: Podpora škol a pedagogů

Touto strategickou cestou se zabývají především tyto body:

- Bod 2.1 řeší otázku metodické podpory a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Bod 2.2 reaguje na potřebu koordinovanějšího a přesněji cíleného uchopení pregraduálního vzdělávání pedagogických pracovníků. Kvalitě pedagogických pracovníků a implementaci principů inkluzivního vzdělávání totiž zjevně neprospívá momentální roztržštěná a nevyrovnaná kvalita jejich přípravy.
- Bod 2.3 řeší kvalitu poradenských služeb ve školách, body 2.4 a 2.5 řeší nevyřešené otázky, které se objevují v souvislosti s poskytováním zdravotních a sociálních služeb na školách i v oblasti poradenských služeb či dalších návazných služeb.
- Bod 2.6 představuje opatření, která zajistí a systematizují jazykovou přípravu (čeština jako druhý jazyk). Stále aktuálním tématem je též otázka jazykové přípravy, ať již žáků s odlišným mateřským jazykem nebo obecně s jazykovou bariérou. Ani existující nástroje podpory škol a žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka pro vzdělávání nejsou dostupné plošně a rovnoměrně.
- Bod 2.7 navrhuje sadu opatření, která by měla školám a školským zařízením, ale i dalším aktérům ulehčit od administrativní zátěže inkluzivního vzdělávání přes zavádění řady opatření na podporu inkluze v základním vzdělávání. Nadále přetrvávají modely a mechanismy, které tomuto trendu spíše odporují, resp. ve vzdělávacím systému přetrvávají prvky vnější diferenciací (předčasná selekce žáků, využívání spádových vyhlášek k homogenizaci škol v daných územích apod.). Svou roli zde hrají jak prvky systémové (množství údajně výběrových škol v určitých územích, které však mají určenou spádovou oblast, apod.), tak prvky dané přístupem různých aktérů (zejména zřizovatelů a rodičů). Návrhy aktivit na řešení nevyhovujícího stavu obsahuje bod 2.8.

2.1 Posilovat kompetence pedagogů škol v postupech individualizace ve vzdělávání

V tomto úkolu jsou detailněji rozpracována některá doporučení ČŠI pro inkluzivní vzdělávání, a to zintenzivnit metodickou podporu školám a školským zařízením včetně školských poradenských zařízení, rozšířit formy této podpory např. o zveřejňování příkladů dobré a inspirativní praxe; rozšířit a akcentovat nabídku průběžného dalšího vzdělávání pro pracovníky škol (vzdělávání přímo ve

školách) a školských poradenských zařízení s vymezením vzdělávacích priorit.¹²Jako potřebné se jeví také vzdělávání v oblasti pedagogické diagnostiky a formativního hodnocení¹³ a např. posílení spolupráce učitelů a asistentů pedagoga ve třídě a zapojení asistentů pedagoga do dalšího vzdělávání¹⁴.

2.1.1 Podpořit vedení škol a pedagogy v přijímání inkluzivních a demokratických principů vzdělávání

Změna hodnotové orientace a uvažování nad konceptem inkluze samotnými pedagogickými pracovníky je prvotním předpokladem pro úspěšnou realizaci inkluzivního vzdělávání prostřednictvím DVPP. Doporučenou formou jsou vícedenní zážitkové kurzy s návaznou podporou mentoringu. Cílovou skupinou uvedených aktivit jsou pedagogičtí pracovníci (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, ZUŠ) včetně asistentů pedagoga, vychovatelů, pedagogů volného času, trenérů, speciálních pedagogů, vedoucích pedagogických pracovníků a budoucích učitelů a ředitelů.

Plán aktivit:

- Realizace aktivit DVPP, které zážitkovým způsobem povedou účastníky k přijímání inkluzivního vzdělávání (etická, právní a psychologická rovina) a demokratických principů vzdělávání. DVPP pro vedoucí pracovníky škol je zapotřebí zaměřit na koncepční uchopení vytváření společného prostředí školy – s ohledem na žáka.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 3.7 Vzdělávání k překonávání předsudků a k předcházení projevů diskriminace.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet NIDV, výzvy ESIF

Gesce: MŠMT, NIDV, NÚV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.1.2 Posílit kompetence managementu škol v oblasti realizace inkluzivního vzdělávání

Cílem DVPP bude podpořit vedoucí pracovníky škol v oblasti aplikace legislativní úpravy inkluzivního vzdělávání a jejích změn, komunikace s rodiči žáků se SVP, zlepšení přístupnosti prostředí škol a v oblasti práce se skrytým kurikulem. Cílovou skupinou jsou vedoucí pedagogičtí pracovníci škol (ředitel, zástupce ředitele, výchovný poradce, metodik prevence apod.).

Plán aktivit:

- Průběžná realizace vzdělávacích aktivit v oblasti aplikace legislativní úpravy inkluzivního vzdělávání a jeho změn.
- Realizace interaktivních vzdělávacích aktivit v oblasti komunikace s partnery zároveň umožňující rozvoj komunikačních dovedností prostřednictvím praktického nácviku.
- Realizace vzdělávacích aktivit v prezenční či kombinované formě podporujících zvýšení kompetencí vedoucích pracovníků směřující k zapojení pracovníků ŠPP do vzdělávacího procesu školy.
- Studium pro ředitele škol a školských zařízení – studia v jednotlivých modulech aktualizovat a doplňovat o témata související s inkluzí.
- Příprava metodiky pro autoevaluaci škol v oblasti vytváření rovných příležitostí ve vzdělávání

¹² Tematická zpráva ČŠI – Společné vzdělávání ve školním roce 2016/2017. Praha, říjen 2017, s. 34.

¹³ Tematická zpráva ČŠI – Společné vzdělávání ve školním roce 2016/2017. Praha, říjen 2017, s. 15.

¹⁴ Tematická zpráva ČŠI – Vybrané aspekty implementace inkluzivního vzdělávání v období 1. pololetí školního roku 2017/2018. Praha, březen 2018, s. 34.

a plánování profesního rozvoje pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání (metodiky vznikají v rámci projektu Komplexní systém hodnocení ČŠI).

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 3.5 Podpora pedagogického vedení škol.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT, rozpočet projektu Komplexní systém podpory (ČŠI)

Gesce: MŠMT, NIDV, ČŠI

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF, rozpočty obcí (spolufinancování)

Termín: 2019 – 2020

2.1.3 Zvýšit kompetence pedagogických a poradenských pracovníků v oblasti realizace inkluzivního vzdělávání

Pokračování stávajících vzdělávacích aktivit. Prostřednictvím dalšího vzdělávání je nezbytné zvýšit kompetence pedagogických pracovníků zejména v oblasti pedagogické diagnostiky, individualizace vzdělávání, výuky heterogenních kolektivů, formativního hodnocení a hodnocení výstupů v kontextu individualizovaných cílů vzdělávání.

Vhodnou formou jsou kurzy DVPP (kazuistické semináře, společná setkání, konzultace, tandemová výuka, stáže, workshopy), spolupráce s pedagogy ze škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, popřípadě zavedení supervizních mechanismů a mentoringu apod.

Cílovou skupinou uvedených aktivit jsou pedagogičtí pracovníci (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, ZUŠ) včetně asistentů pedagoga, vychovatelů, pedagogů volného času, trenérů, speciálních pedagogů, vedoucích pedagogických pracovníků a budoucích učitelů a ředitelů (v rámci profesní přípravy).

Plán aktivit:

Realizace aktivit a kurzů DVPP:

- zaměřených na rozvoj osobnostně-sociálních kompetencí žáků, podporu kladných vztahů mezi žáky, včasnou identifikaci příčin problémového chování žáků, pedagogické postupy zaměřené na předcházení problémovému chování žáků a zvládnutí náročných situací souvisejících s chováním žáků (s využitím odborných zkušeností pracovníků středisek výchovné péče se žáky s problémovým chováním);
- zaměřených na aplikaci metod podporujících individualizaci a diferenciaci ve vyučovacím procesu, pedagogickou diagnostiku, realizaci vzdělávacích aktivit umožňujících zapojení všech žáků;
- zaměřených na specifické didaktické postupy pro práci se žáky s potřebou podpůrných opatření včetně žáků nadaných; cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ), včetně asistentů pedagoga, vychovatelů, pedagogů volného času a trenérů;
- zaměřených na specifické didaktické postupy pro práci se žáky s jazykovou bariérou (čeština jako druhý jazyk, pedagogická diagnostika, práce s třídou a práce se žákem s jazykovou bariérou); cílovou skupinou jsou nejen pedagogičtí pracovníci, ale i pracovníci ŠPZ;
- zaměřených na spolupráci pedagogů (včetně spolupráce pedagogů mezi běžnými školami a školami zřízenými dle § 16 odst. 9 školského zákona) a asistentů pedagoga a pracovníků ŠPP a založených na příkladech dobré či inspirativní praxe, a to včetně videohospitací; cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci včetně asistentů pedagoga a pracovníků ŠPP;
- posilujících kompetence pracovníků ŠPP a zaměřených na realizaci a vyhodnocování efektivity podpůrných opatření a metodické vedení pedagogů a asistentů pedagoga v této oblasti;
- zaměřených na posilování kompetencí pracovníků ŠPP v oblasti volby a realizace intervenčních aktivit odpovídajících speciálním vzdělávacím potřebám žáků;

- posilujících kompetence pracovníků ŠPP a zaměřených na prevenci rizikového chování a metodickou podporu pedagogů v této oblasti;
- dále sdílení inkluzivních principů v síti metodických kabinetů; všechny metodické kabinety rozvíjejí kompetence pro inkluzivní vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytují prostor pro sdílení příkladů dobré praxe v oblasti individualizace vzdělávání a dalších tématech nezbytných pro inkluzivní vzdělávání (podpora metodických kabinetů probíhá v rámci IPs SYPO).

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.8 Podpora pedagogických pracovníků v rozvoji formativního hodnocení, 3.1 Vzdělávání pedagogických pracovníků škol a pracovníků ŠPZ v oblastech zaměřených na porozumění podpůrným opatřením a jejich zavádění do praxe, 3.6 Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků, školních psychologů a školních speciálních pedagogů v běžných školách hlavního vzdělávacího proudu, 3.7 Vzdělávání k překonávání předsudků a k předcházení projevů diskriminace.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT, projekt IPs SYPO, projekt IPs KIPR, projekt APIV B

Gesce: MŠMT, NÚV (supervizí se zabývá projekt KIPR a připravuje podmínky pro zakomponování supervize v systému poradenských služeb v ČR), NIDV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020 a dále

2.1.4 Vytvořit snadno dostupné metodické materiály jako podporu profesního rozvoje pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání

Předpokládá se vznik metodických materiálů, jako jsou videonahrávky, virtuální hospitace, animovaná videa, audionahrávky kazuistik apod., které budou prezentovat příklady dobré praxe jako doplněk aktualizovaných katalogů podpůrných opatření. Kvalita a přínos materiálů by se měla sledovat již při jejich vzniku, např. v rámci vybraných spolupracujících škol, kde by se materiály testovaly v praxi. Vznik tištěných metodických materiálů se spíše nepředpokládá (metodiky pro práci se žáky se SPU i SPUCH byly zpracovány v projektu RAMPS a jsou dostupné na stránkách NÚV, další metodické materiály jsou zveřejňovány na metodickém portále RVP, katalogy podpůrných opatření vznikly v projektu Systémová podpora inkluzivního vzdělávání). Cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci všech stupňů škol (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, ZUŠ).

Plán aktivit:

Tvorba metodických materiálů a edukačních videí s příklady dobré a inspirativní praxe pro:

- individualizaci vzdělávacích cílů a obsahu;
- přiblížení formativního hodnocení ve vztahu k dosahování konkrétních cílů vzdělávání;
- seznámení s různými formami zpětné vazby poskytované žákům;
- seznámení se specifickými didaktickými postupy pro práci se žáky se SVP;
- spolupráci pedagogů a asistentů pedagoga (vznik virtuálních hospitací představujících příklady dobré praxe v oblasti spolupráce asistenta pedagoga s pedagogy na různých stupních vzdělávání – MŠ, ZŠ, SŠ);
- realizaci a vyhodnocování efektivity podpůrných opatření (pro pracovníky ŠPP).

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT, projekt IPs KIPR, projekt APIV B

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 4.8 Dopracování metodik pro práci se žáky se specifickými poruchami učení a chování.

Gesce: MŠMT, NÚV, NIDV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF
Termín: 2019 – 2020

2. 1. 5. Podporovat bezpečné klima v inkluzivním prostředí

Problematika šikany ve školách je řešena v ČR velmi komplexně, je zpracována řada metodických dokumentů a konkrétních postupů jak řešit případy šikany a zejména jak ji v prostředí škol předcházet. Cílem všech zúčastněných aktérů by mělo být vytváření bezpečného klimatu a rozumějícího přístupu na školách.

Plán aktivit:

- Revize metodických dokumentů k šikaně, doplnit o možné případy šikany z důvodů netolerance jinakosti v třídních kolektivech.
- Vzdělávání pedagogických pracovníků, jak řešit případy šikany a zejména jak ji v prostředí škol předcházet v návaznosti na inkluzivní vzdělávání.
- Podporovat preventivní programy.

Gesce: NÚV, NIDV, MŠMT, ČŠI

Financování: státní rozpočet

Termín: 2019 – 2020

2.1.6 Příprava systémové změny působení asistenta pedagoga ve školách

Posílení role a působení asistentů pedagoga proběhne prostřednictvím standardizace studia a činnosti asistentů pedagoga (včetně zrevidování dosavadního systému působení asistentů pedagoga ve školách a školských zařízeních a modelování práce „třídních asistentů“, kteří nejsou ve třídě přítomni kvůli konkrétnímu žákovi, ale pro celou třídu). Praxe ukazuje, že je nutno nastavit dlouhodobější a koncepčnější působení asistentů pedagoga ve školách, stejně tak je vhodné posilovat jejich motivaci k profesnímu růstu.

Plán aktivit:

- Revize a doplnění standardu kvalifikačního studia pro asistenty pedagoga.
- Příprava popisu modelů působení asistenta pedagoga se zaměřením na příklady dobré praxe dle druhů škol i míry potřeby podpory, kterou asistent pedagoga poskytuje žákovi.
- Vytvoření standardu práce asistenta pedagoga.¹⁵

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT, PHÚ NÚV

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.9 Podpora žáků ze strany asistentů pedagoga a dalších

Gesce: MŠMT, NIDV, NÚV

Financování: projekty ESIF, státní rozpočet

Termín: 2019 – 2020

2.1.7 Posílit kompetence pracovníků ŠPZ v metodickém vedení pedagogických pracovníků škol

Cílem je podpora kompetencí pracovníků pedagogicko-psychologických poraden a speciálně pedagogických center v oblasti metodického vedení pedagogických pracovníků při práci se žáky se SVP.

Plán aktivit:

- Realizace vzdělávání pracovníků PPP/SPC v oblasti vývoje příslušné legislativy, diagnostických

---

¹⁵ Návrh Standardu práce asistenta pedagoga již byl vytvořen v rámci projektu UPOL (Systémová podpora inkluzivního vzdělávání).

a intervenčních metodách, v oblasti metodického vedení pedagogických pracovníků škol při poskytování podpůrných opatření, zpracovávání individuálních vzdělávacích plánů a při řešení problémového chování žáků.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 4.9 Vzdělávání poradenských pracovníků v práci s diagnostickými, intervenčními nástroji a stanovováním závěrů vyšetření.

Předpokládané finanční zajištění: PHÚ NÚV

Gesce: MŠMT, NÚV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.2 Posílit speciálně pedagogické dovednosti v pregraduální přípravě a dalším profesním rozvoji pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání

Úkol klade důraz na význam kvalitní přípravy a profesního rozvoje budoucích pedagogických pracovníků v kompetencích vedoucích k naplnění principů inkluzivního vzdělávání ve školách a školských zařízeních. Důležité kompetence pro individualizaci výuky, práci s heterogenním kolektivem a tvorbu pozitivního a kooperujícího klimatu ve třídách mohou studenti učitelských oborů získat především v praktické části své přípravy. Z tohoto důvodu je akcentován požadavek na zvýšení podílu praxí na fakultách připravujících pedagogy. Tento úkol se věnuje také tvorbě a zavedení kompetenčních profilů, jejichž příprava byla zčásti zahájena v rámci tohoto programovacího období OP VVV (IPs SYPO).

2.2.1 Posílit praktickou složku přípravy budoucích pedagogů ve vzdělávání žáků s jazykovou bariérou

V souladu se zvyšujícími se požadavky škol na pedagogické pracovníky v oblasti didaktiky a metodiky, které přináší potřeba individualizace cílů a diferenciací vzdělávacích obsahů, jsou legitimní požadavky na změnu pregraduální přípravy budoucích pedagogů na pedagogických, a zejména nepedagogických fakultách připravujících budoucí pedagogy.

Cíl směřuje k posílení prvků inkluzivity ve vzdělávacím systému, práce s individualizací výuky a heterogenním kolektivem, a tudíž i s žáky s jazykovou bariérou tak, aby bylo nedílnou součástí profesní přípravy a oborů vzdělání na středních pedagogických školách, studijních programech pedagogických fakult a vysokých škol připravujících budoucí PP. Je nezbytné připravit rámcové požadavky na studijní programy, jejichž absolvováním se získá odborná kvalifikace k výkonu regulovaných povolání pedagogických pracovníků. Cílovou skupinou jsou akademičtí pracovníci, učitelé VOŠ a SŠ připravující pedagogické pracovníky.

Plán aktivit:

Iniciovat proces úpravy rámcových požadavků na pregraduální studium se zaměřením na posílení kompetencí absolventů v oblasti inkluzivní didaktiky a vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření (aktivita nad rámec plánu, do roku 2020 se předpokládá zahájení jednání o nutnosti zvýšení podílu praktické části studia, zejména u učitelských oborů nepedagogických fakult):

- rozšíření praxí o inovativní formy (supervidované asistentké praxe, souvislé reflektované praxe, dobrovolné kreditované praxe apod.) na pedagogických fakultách, a zejména na nepedagogických fakultách připravujících budoucí učitele; výrazné zvýšení podílu různých typů praxí a důsledné dodržování předepsaných hodin náslechu a praktických výstupů v hodinách;
- zvýšení podílu předmětů speciálně pedagogického základu a inkluzivních didaktik ve studijních programech zaměřených na přípravu učitelů.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 3.3 Podpora kvality počáteční přípravy pedagogických pracovníků, 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem, 3.3 Podpora kvality počáteční přípravy pedagogických pracovníků.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT

Gesce: MŠMT

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF, rozpočty obcí (spolufinancování)

Termín: 2019 – 2020 a dále

2.2.2 Rozšířit kompetence speciálních pedagogů a dalších profesí o pedagogické dovednosti

Cílem je napravení nekoncepčního dělení speciálních pedagogů na speciální pedagogy – učitele a speciální pedagogy – poradce, tj. cílem je, aby všichni speciální pedagogové měli pedagogickou způsobilost a znalost didaktiky jednotlivých vzdělávacích oborů. Totéž by se mělo týkat i profesí, jako jsou vychovatelé se speciální pedagogikou.

Cílovou skupinou jsou speciální pedagogové a studenti oborů speciální pedagogiky. Na základě analýzy a zjištění bude přistoupeno k případné změně legislativy.

Plán akcí:

- Inicivace úpravy znění zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve smyslu sloučení kvalifikace speciálního pedagoga a dalších profesí podle § 18 a pedagoga ve školách, třídách, odděleních a skupinách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona (do roku 2020 bude připraven návrh změny a bude předložen vládě).
- Posílení pregraduální přípravy speciálních pedagogů v oblasti oborových didaktik.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 4.4 Systémově nastavit podmínky pro činnost specialistů ve školách a školských poradenských zařízeních.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT

Gesce: MŠMT, NÚV

Financování: státní rozpočet

Termín: 2019 – 2020

2.3 Vytvořit standard kvality školního poradenského pracoviště na úrovni vzdělávací instituce

2.3.1 Zabezpečit kvalitu poradenských služeb poskytovaných školou v novém systému financování

Pro efektivní využití poradenských služeb ve škole je vhodné nastavit spolupráci jednotlivých pracovníků školního poradenského pracoviště a navrhnout varianty financování těchto pracovníků tak, aby byly finanční prostředky garantované státem. Cílovou skupinou jsou pracovníci ŠPP, tj. pedagogičtí pracovníci a sociální pedagogové. V letech 2012 - 2014 realizoval NÚV systémový projekt Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb – VIP III. Hlavním cílem projektu byla podpora školních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. V rámci projektu byl zpracován standard školního poradenského pracoviště.

Plán aktivit:

- naplňování standardu školního poradenského pracoviště (nastavení spolupráce pracovníků ŠPP, spolupráce s pedagogickými pracovníky a ostatními aktéry ve vzdělávání),
- návrh nastavení systémového financování těchto odborníků.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.7 Podpora škol, pedagogických pracovníků a žáků, 2.9 Podpora žáků ze strany asistentů pedagoga a dalších, 3.6 Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků, školních psychologů a školních speciálních pedagogů v běžných školách hlavního vzdělávacího proudu.

Předpokládané finanční zajištění: IPn KIPR

Gesce: MŠMT, NÚV, NIDV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF, rozpočty obcí (spolufinancování)

Termín: 2019 – 2020

2.4 Zajistit služby zdravotní péče ve školách a školských zařízeních

Úkol se zaměřuje na zajištění zdravotní péče a zdravotnických úkonů pro děti, žáky a studenty. Důraz je zde kladen i na péči o děti s duševním onemocněním či mentálním postižením, jejichž dominantní postižení je doprovázeno poruchami chování. Řešení této otázky by mělo být řešeno ve spolupráci resortů MŠMT, MPSV, MZ i MS.

2.4.1 Vyjasnit možnosti působení poskytovatelů zdravotní péče ve školách a školských zařízeních

Praxe ukazuje, že je nezbytné, aby ve spolupráci resortů MŠMT a MZ vznikl jednotný standard zajištění zdravotní služby ve školách – nejlépe ve formě metodické instrukce. Pro optimální nastavení zdravotních služeb je nezbytné provést monitoring stávající praxe (rizika a faktické dopady) a zmapování potřebnosti zdravotních úkonů. Školy by měly být také podpořeny v oblasti zdravotní prevence a bezpečnosti (např. zajištěním kurzů první pomoci pro pedagogické pracovníky).

Plán aktivit:

- Získat od zdravotních pojišťoven data o zdravotních úkonech.
- Vytvořit návrh meziresortních opatření, jak umožnit zajištění zdravotní péče ve školách a školských zařízeních, a to ve spolupráci MŠMT a MZ.
- Vymežit kompetence obou resortů v zajištění zdravotnických úkonů ve školách a školských zařízeních.

Předpokládané finanční zajištění se bude odvíjet od nastavení kompetencí – buď resort školství, nebo např. z prostředků veřejného zdravotního pojištění či příspěvku MPSV. To však předpokládá změnu zákona o zdravotních službách nebo o sociálních službách.

Gesce: MŠMT, MZ

Financování: státní rozpočet

Termín: 2019 – 2020

2.4.2 Nastavit meziresortní spolupráci v oblasti psychiatrické péče

MZ aktuálně realizuje reformu psychiatrické péče mj. i v oblasti psychiatrických služeb pro děti a dorost. Tato aktivita je nutně provázána s otázkou inkluzivního vzdělávání, neboť se významně týká i fungování škol a školních poradenských pracovišť či školských poradenských zařízení. Je důležité zajistit odpovídající péči žákům s psychiatrickým onemocněním a mentálním postižením, jejichž dominantní postižení je doprovázeno poruchami chování. Cílem je vymezení kompetencí a spolupráce resortu zdravotnictví, školství a sociálních služeb.

Plán aktivit:

- Meziresortní spolupráce v nastavení reformy psychiatrické péče a s tím související odborná diagnostika a léčba.
- Vytvoření metodické instrukce pro ŠPZ.

Předpokládané finanční náklady: nepředpokládají se zvýšené náklady
Gesce: MŠMT ve spolupráci s MPSV, MZ
Financování: státní rozpočet, projekty ESIF,
Termín: 2019 – 2020 (nad rámec 2020)

2.5 Zkvalitnit a sjednotit poskytování poradenských služeb ve školách a ŠPZ

Tento úkol je vedle vedoucích pedagogů a pedagogických pracovníků významně zaměřen na podporu a rozvoj školních poradenských pracovišť i školských poradenských zařízení a zahrnuje i další aktéry, např. ze sociálních služeb. Již nyní vznikají jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ. Obsahují několik částí: obecný standard, personální, materiální, procedurální, diagnostický a intervenční standard. Pravidla vznikají kromě intervenční části v rámci kmenové činnosti NÚV, projektem jsou pak implementována do systému ŠPZ.

2.5.1 Standardizovat práci ŠPZ

NÚV v současné době v rámci projektu KIPR aktivně pracuje na zpracování standardu školských poradenských zařízení, jehož výstupem bude zavedení a ověření jednotných pravidel poradenských služeb (personálního, diagnostického a procedurálního charakteru). Bude vytvořen obecný, personální, materiální, diagnostický, intervenční a procedurální standard sítě ŠPZ. Vedle role ŠPZ je potřeba vytvořit společnou metodickou instrukci pro spolupráci škol a OSPOD (role, odpovědnost, procesy, průsečíky spolupráce). S tímto souvisí i očekávaná nutnost úpravy standardů kvality pro OSPOD a přesnější definice potřeb škol a školských zařízení. Pro ujasnění těchto otázek i pro eliminaci možných střetů různých výkladů norem vztahujících se k právní ochraně žáků je nezbytná úzká součinnost resortů MŠMT a MPSV. Za tímto účelem lze dobře využít plánované tvorby Dlouhodobých záměrů krajů.

Plán aktivit:

- Zpracování standardu školských poradenských zařízení (výstupy projektu KIPR).
- Vytvoření společné metodické instrukce pro spolupráci škol a OSPOD (role, odpovědnost, procesy, průsečíky spolupráce).
- Provedení analýzy potřeb a síťování škol s návaznými psychosociálními službami i na místní úrovni. Zařazování podpory oblastí do Dlouhodobých záměrů krajů.

Předpokládané finanční náklady: IPs KIPR, ESIF
Gesce: MŠMT, NIDV, NÚV, MPSV, kraje, obce
Financování: státní rozpočet, projekty ESIF, rozpočty obcí (spolufinancování)
Termín: 2019 – 2020

2.6 Zajistit a systematizovat jazykovou přípravu (čeština jako druhý jazyk)

Cílem je systémově a systematicky podpořit všechny skupiny žáků přicházející do škol s odlišnou úrovní znalosti českého jazyka. Zároveň je snahou přinést tuto podporu také pedagogickým pracovníkům, a to i v období jejich pregraduální přípravy. Následující text pracuje s termínem žáci s jazykovou bariérou, který byl zvolen pro pokrytí různých důvodů a kategorií nedostatečné znalosti češtiny jako vyučovacího jazyka. Jedná se tedy nejen o děti/žáky – cizince (DŽČ), odlišný mateřský jazyk (OMJ), češtinu jako druhý jazyk (ČDJ), ale i o případy žáků s češtinou jako mateřským jazykem, kteří z nejrůznějších důvodů nemají dostatečnou znalost češtiny potřebnou pro vzdělávání v tomto jazyce.

2.6.1 Zajistit (procesně) dostupné a kvalitní vzdělávání, tzn. bezodkladnou a nárokově dostupnou jazykovou přípravu žákům s jazykovou bariérou a její evaluaci

Žáci přicházející do škol s rozličnou znalostí českého jazyka by v případě potřeby měli získat adekvátní

jazykovou přípravu dle úrovně znalosti jazyka, aby byli schopni se úspěšně začlenit do vzdělávacího procesu. Zároveň je v tomto bodě nutné zajištění této podpory a vyhodnocování dat. Cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ) a žáci plnící povinnou školní docházku.

Plán aktivit:

- Návrh a pilotní ověření systému jazykové přípravy pro všechny nově příchozí žáky bez znalosti ČJ plnící povinnou školní docházku (tj. cizince i občany ČR) tak, aby měli nárok na intenzivní výuku ČDJ. Výuka bude probíhat na kmenové škole, v případě, že žák s jazykovou bariérou je ve škole sám, je možné rozsah optimalizovat. Škola získá finanční prostředky na základě vyhodnocení jazykové úrovně žáka.
- Specifikace nároků na organizaci, obsahy a výstupy vzdělávání a hodinovou dotaci kurzů češtiny jako druhého jazyka.
- Stanovení odpovídající časové dotace výuky češtiny jako cizího jazyka (max. v rozsahu 400 hodin/5 měsíců).
- Zajištění sběru a vyhodnocení dat o jazykové přípravě.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem, 3.1 Vzdělávání pedagogických pracovníků škol a pracovníků ŠPZ v oblastech zaměřených na porozumění podpůrným opatřením a jejich zavádění do praxe, 5.2 Evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí.

Předpokládané finanční zajištění: rozpočet MŠMT

Gesce: MŠMT

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.6.2 Vytvořit kurikulum češtiny jako druhého jazyka (ČDJ)

Tvorba kurikula češtiny jako druhého jazyka, které zohlední žáky s jazykovou bariérou, je v oblasti zajištění a systematizace jazykové přípravy prioritou a důležitým opatřením pro podporu žáků s jazykovou bariérou. Přípravou vzdělávání a podpory pedagogických pracovníků při začleňování žáků s jazykovou bariérou se zabývá Národní ústav pro vzdělávání v IPs APIV A.

Plán aktivit:

- Tvorba kurikula češtiny jako druhého jazyka pro všechny druhy vzdělávání.
- Iniciace odborné diskuze k možnostem zařazení kurikula češtiny jako druhého jazyka do RVP s ohledem na způsob financování výuky.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.7 Podpora škol, pedagogických pracovníků a žáků, 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem, 4.6 Podporovat kompenzaci všech typů speciálních vzdělávacích potřeb žáků, včetně podpory žáků nadaných, a to na principu individualizace podpory.

Předpokládané finanční náklady: PHÚ NÚV

Gesce: MŠMT, NÚV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.6.3 Zajistit dostupnou funkční diagnostiku jazykových dovedností žáků s jazykovou bariérou orientovanou na zjištění potřebnosti jazykové podpory

Funkční a dosažitelná diagnostika u žáků s jazykovou bariérou je nezbytným předpokladem pro jejich

úspěšné začlenění do vzdělávání. Základní jazyková diagnostika by měla zůstat v kompetenci škol. Navazujícím krokem bude sběr a vyhodnocení dat o jazykové přípravě.

Cílem jsou dostupné diagnostické nástroje a systém diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb pro žáky s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka. Cílovou skupinou této aktivity jsou pracovníci ŠPZ. Tvorbou diagnostického nástroje pro žáky s jazykovou bariérou se zabývá NÚV v IPs APIV A.

Plán aktivit:

- Podpora tvorby metodiky pro pedagogické pracovníky, jež bude využita v rámci navazujícího DVPP.
- Provedení rešerše stávajících diagnostických nástrojů používaných v ČR a způsobů diagnostiky této specifické skupiny dětí v zahraničí. Výstupem bude doporučení vhodných diagnostických nástrojů či metod.
- Vytvoření metodického materiálu a dalšího vzdělávání, které bude rozvíjet kompetence pracovníků ŠPZ pro diagnostiku SVP u žáků s jazykovou bariérou. Využití existujících diagnostických nástrojů.
- Sledování zajištění diagnostiky, sběr a vyhodnocení dat o jazykové podpoře.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem, 3.6 Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků, školních psychologů a školních speciálních pedagogů v běžných školách hlavního vzdělávacího proudu, 4.5 Zavedení podpůrných opatření na úrovni školy, 5.2 Evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí.

Předpokládané finanční náklady: IPs APIV A

Gesce: MŠMT, NÚV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.6.4 Připravit návrh jazykové přípravy pro uchazeče o středoškolské vzdělávání, kteří přicházejí bez dostatečné znalosti češtiny

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 uvádí, že „je třeba se i nadále soustředit na cílové skupiny, u kterých jsou předčasné odchody ze vzdělávání rizikem větším než u zbytku populace“. Touto skupinou jsou také žáci s jazykovou bariérou. Navrhovaná aktivita si klade za cíl usnadnit takovým žákům vstup na střední školy. Cílovou skupinou jsou tedy uchazeči o SŠ studium a též odborná veřejnost. Na základě analýzy a zjištění bude přistoupeno k případné změně legislativy.

Plán aktivit:

- Iniciování odborné diskuse aktérů a příprava návrhu systematizace jazykové přípravy uchazečů o SŠ.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 1.6 Včasné plánování a podpora žáků se SVP při přechodu mezi stupni vzdělání, 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem.

Předpokládané finanční náklady: rozpočet MŠMT

Gesce: MŠMT, NÚV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.6.5 Podpořit žáky s jazykovou bariérou při přechodu na SŠ a při studiu a ukončování SŠ s cílem zamezit předčasným odchodům ze vzdělávání

Opatření je zaměřeno na podporu žáků s jazykovou bariérou od ZŠ po VOŠ tak, aby jim byla poskytnuta dostupná jazyková podpora při vzdělávání a při přechodu mezi jednotlivými stupni

vzdělání a zamezilo se tak předčasným odchodům. Na základě analýzy a zjištění bude přistoupeno k případné změně legislativy.

Plán aktivit:

- Příprava návrhu úpravy přijímacího řízení na SŠ (do roku 2020 bude připraven návrh úpravy legislativy a následně předložen vládě).
- Příprava návrhu úpravy forem hodnocení maturitní zkoušky a přiznané uzpůsobení podmínek.
- Zavedení sledování úspěšnosti a míry průběžné podpory žáků na SŠ, tak aby se zamezilo předčasnému odchodu ze vzdělávání (dostupná a relevantní data o zajištění podpory pro žáky s jazykovou bariérou).

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem.

Předpokládané finanční náklady: rozpočet MŠMT

Gesce: MŠMT, CERMAT

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.6.6 Posílit kompetence pedagogických pracovníků pro vzdělávání žáků s jazykovou bariérou formou realizace kurzů DVPP

Je nezbytné posilovat kompetence pracovníků všech typů škol a školských poradenských zařízení, a to nejen v rámci DVPP zaměřeného na rozšiřování odborných kompetencí pedagogických pracovníků. Toto opatření se týká také práce s klimatem třídy a školy ve vztahu k žákům s jazykovou bariérou.

Plán aktivit:

- Realizace podpory pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje jejich kompetencí pro vzdělávání žáků s jazykovou bariérou prostřednictvím seminářů, metodických setkání, sdílení, příkladů dobrých a inspirativních praxí v oblasti práce s žáky s jazykovou bariérou a programů DVPP v této oblasti (čeština jako druhý jazyk, diagnostika, práce s třídou, práce s žákem a JB).

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem, 3.6 Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků, školních psychologů a školních speciálních pedagogů v běžných školách hlavního vzdělávacího proudu.

Předpokládané finanční náklady: PHÚ NIDV

Gesce: MŠMT, NÚV, NIDV

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF, rozpočty obcí (spolufinancování)

Termín: 2019 – 2020

2.6.7 Posílit přípravu budoucích pedagogů (SPgŠ, VOŠ a VŠ) na vzdělávání žáků s jazykovou bariérou

Připravit rámcové požadavky na studijní programy, jejichž absolvováním se získá odborná kvalifikace k výkonu regulovaných povolání pedagogických pracovníků. Cílovou skupinou aktivity jsou Pedagogické fakulty, SPgŠ, VOŠ, VŠ.

Plán aktivit:

- Iniciovat jednání o úpravách Rámcových požadavků na studijní programy, jejichž absolvováním se získává odborná kvalifikace k výkonu regulovaných povolání pedagogických pracovníků, a to v oblasti vzdělávání žáků s jazykovou bariérou (např. pomocí kurzu „Čeština

jako druhý jazyk“).

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem, 3.3 Podpora kvality počáteční přípravy pedagogických pracovníků.

Předpokládané finanční náklady: rozpočet MŠMT

Gesce: MŠMT

Financování: státní rozpočet

Termín: 2019 – 2020

2.7 Snižovat administrativní zátěž při realizaci inkluzivního vzdělávání do praxe

2.7.1 Optimalizovat technické řešení předávání informací o navrhovaných a poskytovaných podpůrných opatřeních

Výstupy ŠPZ, konkrétně doporučení ke vzdělávání žáka se SVP, obsahují právní nárok žáka na poskytování podpůrných opatření, která je škola/školské zařízení povinna poskytnout. Tyto informace jsou v písemné podobě (listinné či elektronické) poskytovány školským poradenským zařízením, škole/školskému zařízení a zákonnému zástupci. Škola tyto údaje přenáší do školní matriky (ručně nebo automatizovaně) a vzhledem ke skutečnosti, že na poskytování podpůrných opatření ve 2. a vyšším stupni podpory má škola nárok na finanční prostředky ze státního rozpočtu, předává při zahájení poskytování podpůrného opatření informace prostřednictvím statistického výkaznictví. Tímto opatřením dojde ke snížení administrativní zátěže a k posílení kompetencí a odpovědnosti ředitelů škol a školských zařízení při čerpání finančních prostředků státního rozpočtu.

Plán aktivit:

- Optimalizovat cestu informací o doporučených podpůrných opatřeních mezi ŠPZ a školou/školským zařízením a o poskytovaných podpůrných opatřeních mezi školou/školským zařízením a MŠMT.

Předpokládané finanční náklady: PHÚ NÚV, rozpočet MŠMT

Gesce: NÚV, MŠMT

Financování: státní rozpočet

Termín: 2020, přesah nad rámec tohoto období – 2021

2.8 Snižovat externí diferenciaci na úrovni předškolního, základního a středního vzdělávání

Nadále přetrvávají prvky vnější diferenciaci (určování spádového obvodu škol obcemi – zřizovateli, jež vede k homogenizaci škol na územích obcí apod.). Svou roli zde hrají jak prvky systémové (množství údajně výběrových škol, které však mají spádovou oblast, případně tříd apod.), tak prvky dané přístupem různých aktérů (zřizovatelů i rodičů). Tento bod se vedle MŠ, ZŠ a SŠ soustřeďuje také na spolupráci škol a vzdělávání podporujících subjektů se zřizovateli. ČŠI realizuje aktivity v rámci IPs Komplexní systém hodnocení, jehož součástí je problematika mapování školských spádových obvodů.

2.8.1 Analyzovat vliv spádových obvodů v zájmu heterogenity prostředí na školách

Agentura pro sociální začleňování aktuálně realizuje projekt mapování spádových obvodů dle obecních vyhlášek, v jehož rámci identifikuje rizikové postupy v oblasti segregace škol a provádí výzkum preferencí rodičů při volbě školy s ohledem na spádovost. Výstupem bude sborník dobré/špatné praxe v užívání určení spádového obvodu škol obcemi (zřizovateli) ve vztahu k segregaci škol. Současně budou představeny výsledky výzkumu preferencí rodičů školáků při volbě školy. Tyto výstupy poslouží ostatním aktérům jako podklad pro podporu dobrých praxí a plánování dalších návazných aktivit v dané oblasti. Přínosem je rovněž představování zahraničních dobrých

praxí (projektů) zřizovatelům, vždy doplněné o nabídku komplexní spolupráce a konkrétní pomoci. Pro další plánování a nastavování podpory školám je nutné vědět, jaký je stav a potřeby v daném území, např. počet výběrových tříd a výběrových škol. Vzniklá mapa a srovnání získané empirickým výzkumem podpoří eliminaci dopadů prostorové segregace v rámci obcí.

Plán aktivit:

- Realizace studie zaměřené na zmapování spádových obvodů dle obecních vyhlášek, identifikace rizikových postupů v oblasti segregace škol, realizace šetření preferencí rodičů při volbě školy s ohledem na spádovost, vytvoření sborníku dobrých praxí pro zřizovatele.
- Prezentace zahraniční dobré praxe zřizovatelům.
- Sledování míry heterogenity/homogenity škol v zájmu eliminace dopadů prostorové segregace v rámci obcí.
- Na základě výsledků projektu bude zahájeno jednání s ministerstvem vnitra o případných úpravách doporučení spádových obvodů.

Předpokládané finanční náklady: výzvy ESIF

Gesce: MŠMT, ASZ

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019

2.8.2 Podporovat inkluzivní vzdělávání v místě a ve školách

Aktuálním nástrojem podpory inkluzivního vzdělávání v místě a ve školách jsou místní akční plány (MAP) rozvoje vzdělávání, které jsou prioritně zaměřeny na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zahrnují oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání. Tomuto zaměření odpovídá území realizace i výběr partnerů pro realizaci MAP a zaměření sběru dat. Hlavním přínosem realizace místních akčních plánů je vybudování udržitelného systému komunikace mezi aktéry, kteří ovlivňují vzdělávání v území. MAP stanovují priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v územní dimenzi – na základě místní potřeby, lokální naléhavosti a přínosů, podložené reálnými daty a analýzami v místě („evidence-based“). Je zpracováván ve spolupráci s partnery v území. Aktérů v územích je nicméně celá řada, zvláště po náběhu projektu ESIF, který má podporu inkluze a rovných příležitostí jako jednu ze svých základních os. Pod vedením Úřadu vlády (Agentury pro sociální začleňování) budou např. vytvářeny, zaváděny do praxe a vyhodnocovány strategické plány v oblasti vzdělávání, tzv. místní plány inkluze. Podstatou je naplánování a realizace aktivit zaměřených na zvyšování porozumění, připravenosti a podpory v území pro vzdělávání žáků včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména žáků se sociálním znevýhodněním, a to s ohledem na potřeby v území.

Stejně tak projekt APIV B, který realizuje Národní institut pro další vzdělávání, pracuje s krajskými sítěmi škol, ve kterých poskytuje pedagogickým sborům komplexní vzdělávací a konzultační podporu při implementaci inkluzivního vzdělávání. Na každém krajském pracovišti NIDV funguje centrum podpory v oblasti inkluzivního vzdělávání, na které se mohou se svými dotazy obrátit jak pedagogové, tak rodiče.

Plán aktivit:

- Podpora inkluze v sociálně vyloučených lokalitách, např. formou vzniku místních plánů inkluze v obcích zapojených do Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám a realizace opatření zahrnutých v plánech.
- Podpora tvorby a vyhodnocení místních akčních plánů a školských inkluzivních koncepcí krajů.
- Podpora spolupráce rodiny sociálně znevýhodněných dětí a MŠ.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: B 2.4 Podpora inkluzivního vzdělávání v místě a ve školách, 2.5 Místní akční plány rozvoje vzdělávání, 2.6 Podpora inkluzivního vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami.

Předpokládané finanční náklady: ESIF, IPs Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se SVL

Gesce: MŠMT, ČŠI, NIDV, NÚV, ASZ, kraje, obce

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF, rozpočty obcí (spolufinancování)

Termín: 2019 – 2020

2.8.3 Zajistit podporu žákům ohroženým předčasným odchodem ze vzdělávání

Pro eliminaci předčasných odchodů ze vzdělávání je potřebné sledovat jejich příčiny, na jejichž základě lze navrhnout opatření pro školy v oblasti poradenství (výchovního, psychologického a kariérového) a doporučení pro ostatní organizace, které poskytují podporu ohroženým skupinám v rámci svých aktivit. Spolupráce školy a těchto organizací je pro rozvoj žáků ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání klíčová.

Plán aktivit:

- Podpora spolupráce školy a dalších organizací při rozvoji žáků ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání, a to včetně mimoškolních aktivit.
- Mapování důvodů předčasných odchodů ze vzdělávání.

Návaznost na úkol APIV 2016 – 2018: C. 1 Monitoring trhu práce, rozvoj informačního systému o vzdělávání a trhu práce a realizace kariérového poradenství a C. 5 Včasné plánování a podpora žáků se SVP při přechodu ze školy do zaměstnání.

Předpokládané finanční náklady: PHÚ NÚV

Gesce: MŠMT, NÚV, kraje

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF

Termín: 2019 – 2020

2.8.4 Provázat vzdělávání s programy na podporu zaměstnanosti

Dalším nástrojem snižování vnější diferenciace je individualizované kariérové poradenství realizované už na základních školách. Primárním předpokladem smysluplnosti kariérového poradenství je ovšem (v obecné rovině) pedagogická diagnostika prováděná jednotlivými pedagogy a kvalitní a motivující výuka matematiky a polytechnické vzdělávání. Poznatky získané v rámci projektu PŘEKVAP by měly být využity pro systémové změny, nejlépe formou rozšíření institutu kariérového poradce v týmu školního poradenského pracoviště či alespoň jako prvek dostupný všem školám v daném místě. Spolu s tím je možné v rámci škol a jejich školních vzdělávacích programů zavést tzv. místně kotvené učení (tj. navázané na místní ekonomiku a trh práce). V tomto případě je nutné prvotní promítnutí do ŠVP jednotlivých škol, které může žáky lépe připravit na podmínky místního trhu práce – lépe žáky směřovat i s ohledem na budoucí profesní přípravu.

Plán aktivit:

- Zkvalitnění a zintenzivnění individualizovaného kariérového poradenství na ZŠ a SŠ.
- Zavedení místně kotveného učení do vzdělávacích plánů škol (ŠVP).

Návaznost na Strategii 2020: C. 1 Monitoring trhu práce, rozvoj informačního systému o vzdělávání a trhu práce a realizace kariérového poradenství.

Předpokládané finanční náklady nebudou představovat navýšení, opatření mají metodickou povahu a měla by se promítnout do práce jednotlivých pedagogů.

Gesce: MŠMT, NÚV, NIDV, kraje

Financování: státní rozpočet, projekty ESIF, rozpočty obcí (spolufinancování)

Termín: 2019 – 2020

Přílohy

1. Výzvy a rozvojové programy na podporu inkluzivního vzdělávání v roce 2018

V tabulce uvádíme přehled výzev a rozvojových programů, které byly podpořeny v roce 2018. MŠMT plánuje tyto programy vyhlášovat i v dalších letech.

	Název programu	Finanční prostředky (v Kč)
Rozvojové programy	Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji	5 000 000
	Navýšení kapacit v ŠPZ	140 386 867
	Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením (modul A)	11 713 704
	Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním (modul B)	35 075 350
	Financování asistentů pedagoga dle § 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů (modul C)	12 000 000
	Podpora vzdělávání cizinců ve školách	33 874 739
Výzvy	Podpora nadaných žáků SŠ a ZŠ (Fond na podporu nadání)	5 000 000
	Podpora aktivit integrace cizinců na území ČR	8 000 000
	Podpora aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování (včetně podprogramu sociální prevence a prevence kriminality)	8 132 000
	Podpora aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování (včetně podprogramu protidrogové politiky)	12 197 000
	Podpora vzdělávacích aktivit příslušníků národnostních menšin	15 029 000
	Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ, konzervatoří a studentů VOŠ	7 000 000
	Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ, konzervatoří a studentů VOŠ	12 850 000
	Podpora vzdělávání v regionálním školství	6 266 072
	Program pro nestátní neziskové organizace k podpoře školního stravování žáků základních škol	30 000 000
Celkem	342 524 732	

2. Přehled systémových projektů

MŠMT na podporu inkluzivního vzdělávání realizuje systémové projekty.

Název projektu	Zkrácený název	Stav	Příjemce	Rozpočet (v Kč)	V realizaci od – do	Zdroj financování	Číslo projektu
Strategické řízení a plánování ve školách a v územích	SRP	v realizaci	NIDV	239 242 886	1. 3. 2016 – 30. 11. 2021	OP VVV	CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000283
Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů	SYPO	v realizaci	NIDV	348 415 000	1. 1. 2018 – 31. 10. 2022	OP VVV	CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_052/0008363
Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem	APIV A	v realizaci	NÚV	156 620 749	1. 5. 2017 – 30. 4. 2022	OP VVV	CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_020/0004410
Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních zaměřených na podporu inkluze: Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj	KIPR	v realizaci	NÚV	149 990 152	1. 5. 2016 – 30. 4. 2019	OP VVV	CZ.02.3.62/0.0/15_001/0000584
Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – podpora práce učitelů	PPUČ	v realizaci	NÚV	98 700 000	1. 12. 2016 – 30. 11. 2021	OP VVV	CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0002110
Podpora krajského akčního plánování	P-KAP	v realizaci	NÚV	275 930 531,20	1. 3. 2016 – 31. 12. 2021	OP VVV	CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000363

Modernizace odborného vzdělávání	MOV	v realizaci	NÚV	96 964 737	1. 5. 2017 – 30. 4. 2020	OP VVV	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_020/0004176
Vytvoření systému mistrovské zkoušky a mistrovských kvalifikací v ČR	MiZk	v realizaci	NÚV	109 573 587	1. 11. 2017 – 31. 10. 2021	OP Z	CZ.03.1.54/0.0/0.0/16_020/0004431
Komplexní systém hodnocení	KSH	v realizaci	ČŠI	248 675 150	1. 2. 2017 – 30. 1. 2022	OP VVV	CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751
Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi	APIV B	v realizaci	NIDV	184 159 880	1. 4. 2017 – 31. 3. 2022	OP VVV	CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_020/0004015

3. Projekty v přípravě

Systémové prostředí k prohlubování kompetencí	UpSkilling CZ	v přípravě	NÚV	159 729 873		OP Z	
--	----------------------	-------------------	------------	--------------------	--	-------------	--

4. Výběr z indikativního plánu výzev (podpora inkluzivního vzdělávání)

Tabulka uvádí předpokládané výzvy na podporu inkluzivního vzdělávání, které se budou vyhlašovat v roce 2019.

Název výzvy	Alokace plánové výzvy (podpora v Kč)	Plánované datum vyhlášení výzvy	Podporované aktivity
Inkluzivní vzdělávání pro SVL II	700 000 000	Leden 2019	<p>Cílem výzvy je zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků na území sociálně vyloučených lokalit (SVL). Výzva se zaměřuje nejen na obce/svazky obcí zapojené v Koordinovaném přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL), ale také na kraje, na jejichž území se nacházejí SVL, které nejsou zapojené v KPSVL.</p> <p>Obce a kraje budou podpořeny v roli koordinátora řešení problematiky inkluzivního vzdělávání v dané lokalitě. Aktivity mohou obce a kraje zacílit na oblast předškolního vzdělávání, prevenci školního neúspěchu nebo také na zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity. Výzva rovněž klade důraz na osvětové a vzdělávací aktivity pro rodiče, ale i odbornou a širší veřejnost.</p>
Podpora žáků se zdravotním postižením II	400 000 000	Červen 2019	<p>Cílem výzvy je zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedoucí k přechodu do běžných škol a samostatnému způsobu života v neústavních formách a usnadnění přechodu na trh práce.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podpora pedagogických pracovníků při realizaci tranzitních programů. 2. Podpora pedagogických pracovníků při realizaci ucelených programů připravujících na samostatný způsob života. 3. Podpora transformace systému ústavní a ochranné výchovy vedoucí ke zkrácení pobytu dítěte v systému ústavní péče a posílení preventivní složky zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy.
Implementace KAP II	2 mld.	Listopad/ prosinec 2019	<p>Cílem výzvy je podpořit intervence naplánované v krajském akčním plánu vedoucí ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality vzdělávání na území krajů prostřednictvím realizace zastřešujících aktivit, které jsou komplementární s aktivitami pracovníků včetně vedoucích pedagogických pracovníků a středního managementu škol, a to formou vzdělávání, mentoringu a síťování se zkušenými kolegy. Dále na zvýšení kvality všeobecné a odborné složky odborného vzdělávání a podnícení zájmu dětí a žáků o technické obory cestou intenzivní spolupráce mezi mateřskými, základními, středními (SOŠ/SOU) a vyššími odbornými školami v regionu s úzkou vazbou na zaměstnavatele. Nedílnou součástí je podpora aktivit vedoucích k vytvoření podpůrných a motivačních sítí pro žáky a studenty ohrožené školním neúspěchem.</p>

5. Celkový přehled poskytnutých finančních prostředků z OP VVV dle jednotlivých regionů (místa dopadu aktivit projektů za všechny kraje)

Tabulka udává objem finančních prostředků (indikativní data) alokovaných v právních aktech o poskytnutí podpory z prioritní osy 3 operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání dle žádostí o podporu doporučených k financování.

Kraj	Finanční prostředky vázané v právních aktech dle dopadu realizovaných aktivit	Finanční prostředky vázané v právních aktech dle místa realizace
Hlavní město Praha	1 217 213 299 Kč	1 280 528 286 Kč
Jihočeský kraj	884 359 521 Kč	881 543 061 Kč
Jihomoravský kraj	1 439 306 982 Kč	1 476 742 898 Kč
Karlovarský kraj	539 707 251 Kč	468 245 430 Kč
Kraj Vysočina	749 942 280 Kč	713 962 948 Kč
Královéhradecký kraj	935 151 488 Kč	909 170 529 Kč
Liberecký kraj	838 299 103 Kč	809 479 108 Kč
Moravskoslezský kraj	1 611 973 277 Kč	1 661 520 389 Kč
Olomoucký kraj	1 107 001 859 Kč	1 186 239 213 Kč
Pardubický kraj	997 479 788 Kč	930 765 143 Kč
Plzeňský kraj	837 869 860 Kč	831 980 125 Kč
Středočeský kraj	1 248 669 796 Kč	1 271 098 104 Kč
Ústecký kraj	1 252 668 346 Kč	1 266 428 857 Kč
Zlínský kraj	889 060 521 Kč	860 999 280 Kč
Celkem ESF	14 548 703 371 Kč	14 548 703 371 Kč

Seznam zkratk

APIV 2016 – 2018	Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018
APIV 2019 – 2020	Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020
ASZ	Agentura (Odbor) pro sociální začleňování při Úřadu Vlády ČR
CERMAT	Centrum pro reformu maturitní zkoušky
CZVV	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
ČDJ	čeština jako druhý jazyk
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
IPO	individuální projekt ostatní
IPs	individuální projekt systémový
IVP	individuální vzdělávací plán
KAP	krajské akční plány
KLIMA	zkratka pro východisko a implementační strategii pro OP VVV; znamená zaměření se na nejdůležitější oblasti pro dosažení zlepšení v kvalitě vzdělávání, na úrovni systému, regionů i škol: K – kultura učení, L – Leadership, I – Inkluze, M – Mentoring, A – Aktivní učení
KÚ	krajský úřad
LMP	lehké mentální postižení
MAP	místní akční plány
MF	Ministerstvo financí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NNO	nestátní nezisková organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OMJ	odlišný mateřský jazyk
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP Z	Operační program Zaměstnanost
ORP	obec s rozšířenou působností
OSPOD	orgány sociálně-právní ochrany dětí
PISA	Programme for International Student Assessment
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PŘEKVAP	Předvídání kvalifikačních potřeb (projekt NVF)
RAMPS	Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb (projekt ESF)
RIS	Resortní informační systém
RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPgŠ	střední pedagogická škola
SPU	specifické poruchy učení
SPUCH	specifické poruchy učení a chování
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠMP	školní metodik prevence

ŠPP	školní poradenské pracoviště
ŠPZ	školské poradenské zařízení
TALIS	Teaching and Learning International Survey
TIMSS	Trends in International Mathematics and Science Study
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
Individuální projekty systémové (realizátor v závorce):	
APIV A (NÚV)	Inkluzivní vzdělávání a podpora škol krok za krokem
APIV B (NIDV)	Podpora inkluzivního vzdělávání v pedagogické praxi
IKV (ASZ)	Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami
KIPR (NÚV)	Kvalita – Inkluze – Poradenství – Rozvoj
KSH (ČŠI)	Komplexní systém hodnocení
MOV (NÚV)	Modernizace odborného vzdělávání
PARK (NÚV)	Prevence a rozvoj kvality
PKAP (NÚV)	Podpora krajského akčního plánování
PPUČ (NÚV)	Podpora práce učitelů
SRP (NIDV)	Strategické řízení a plánování ve školách a územích
SYPO (NIDV)	Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitel